Zsp nevyhověla ve smyslu §u 56 vol. řádu do obcí nař. rozhodnutím námitkám, poněvadž § 5 č. 4 vol. řádu ve znění novely ze 14. července 1922 č. 253 Sb. mluví jen o nepředložení ob. účtů, nikoliv ob. rozpočtu, a poněvadž ob. účty na rok 1923 byly v sezení ob. spr. komise z 15. července schváleny, takže nelze ani Josefu M. ani Janu K. pro udánlivé nesložení těchto účtů nevolitelnost v den volby vytýkati.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nss toto: — — —

Podle uvedeného ustanovení novely k ob. vol. zákonu nemohou býti voleni za členy ob. zast. a ob. komisí, kdož povinni jsou činiti počet ze správy jmění obecního, jmění ob. ústavů nebo podniků neb jmění obcí spravovaného a neučinili tak, ač lhůta ob. zastupitelstvem neb dozorčím úřadem k složení účtů jim daná již byla uplynula.

Žal. úřad vycházel ze skutkového předpokladu, že účty v době volby, která se konala dne 22. března 1925, byly Josefem M. a Janem K. již složeny, poněvadž byly ob. spr. komisí 15. července 1923 schváleny. Stížnost nepopírá tento skutkový základ, nýbrž sama uvádí, že účty byly k vyzvání osk fin. komisi předloženy, načež tvořily předmět usnášení ob. spr. komise z 15. července 1923. Stížnost vytýká ovšem, že účty skutečně pravoplatně s c h v á l e n y nebyly, leč podle uvedeného ustanovení pozbývá práva volitelnosti jen, kdo účty ze správy jmění ob. včas složiti opomenul. Kdo účty takové včas složil, nemůže pak na základě tohoto ustanovení býti pasivního práva volebního zbaven, když by snad účty ob. zastupitelstvem nebyly ve smyslu § 16 ob. fin. novely z kteréhokoliv důvodu vyřízeny.

Nevyhověl tedy žal. úřad právem námitkám uvedených st-lů z důvodu, že Josef M. a Jan K. účty za rok 1922 složili již před volbou do ob. zast.

Č. 5440.

S a m o s p r á v a o k r e s n í. — Ř í z e n í a d m i n i s t r a t i v n í. — Ř í z e n í p ř e d n s s-e m: * Politickým a volebním stranám nepřísluší právní nárok na to, aby okresní správní komise byla složena určitým způsobem.

(Nález ze dne 2. března 1926 č. 4208).

P r e j u d i k a t u r a: Boh. 4264 adm.

V ě c: Gustav T. v R. za »deutsche Wahlgemeinschaft«, Adam P. ve St. za »deutsch-soziale Partei«, Jindřich B. v R. a Ferdinand v R. proti zemské správě politické v Praze a proti ministerstvu vnitra o složení okresní správní komise.

V ý r o k: S t í ž n o s t i s e o d m í t a j í j a k o n e p ř í p u s t n é.

D ů v o d y: Výnosem z 10. září 1924 odvolala zsp v Praze dohodnuvši se se zsv-em osk-i v L. v dosavadním jejím složení a jmenovala rovněž v dohodě se zsv-em novou osk-i. Z tohoto výnosu podaly odvolání něm. volební souručenství a něm. strana sociální, kteréž bylo rozhodnutím min. vnitra z 10. října 1924 odmítnuto jako nepřípustné, ježto nová osk jmenována byla po rozumu § 81 odst. 2. zák. o okr. zast. po dohodě se zsv-em a proti opatřením, jež učiněna byla úřadem státním po dohodě

s nejvyšším úřadem správy autonomní, jest další pořad instanční vyloučen.

Do tohoto rozhodnutí jakož i do výnosu zsp-é z 10. září 1924 podány jsou stížnosti, o nichž uvážil nss toto:

Podle § 2 zákona o ss je nss povolán, aby rozhodoval o stížnostech do rozhodnutí nebo opatření správních úřadů, byla-li jimi dle tvrzení st-le nezákonně jeho práva poškozena, a jest tedy povolán, poskytnouti ochranu jen subj. právům st-le. Proto jest předem zkoumati, zda výnosem zsp-é z 10. září 1924, jehož obsah je svrchu uveden, byla nějaká subj. práva st-lů porušena. Ve stížnosti se tvrdí, že jmenování nové komise je nezákonné, poněvadž podle § 81 zák. o okr. zast. do 6 neděl po rozpuštění okr. zast. musí býti vypsána nová volba a dále se vytýká, že sestavení nové komise neodpovídá poměru stran v okresu.

Paragraf 81 zák. z 25. července 1864 č. 27 z. z. o. okr. zast. stanoví, že místodržitelství — nyní zsp — může zastupitelství okr. odročiti nebo rozpustiti a že z takového rozhodnutí je okr. zastupitelstvu vyhrazeno odvolání. Z tohoto ustanovení plyne a contrario, že jiné osoby odvolacího práva nemají, a že tedy zejména ani voliči do okr. zast. nemohou uplatňovati nárok na to, aby okr. zast. fungovalo ve složení, jakého se mu dostalo volbou. Je-li tomu tak, pak z toho plyne dále, že tyto osoby nemají ani nárok na to, aby po rozpuštění zastupitelstva bylo nové zastupitelstvo volbou povolané ve lhůtě § 81 v úřad dosazeno. Rovněž nepřísluší jednotlivcům nebo stranám nárok na to, aby osk byla sestavena určitým způsobem. Rozpustí-li zsp okr. zastupitelstvo, má zsp podle téhož § 81, smluviv̌ši se se zsv-em, učiniti náležitá opatření, aby práce až do zřízení nového zastupitelstva okr. prozatím se spravovaly. Osobu nebo collegium osob povolaných k prozatímní správě okresu jmenuje dohlédací úřad a výběr osob těch jest věcí volné úvahy a svobodné vůle úřadu, jenž gerenta zřizuje nebo kdykoliv odvolává a jiným nahražuje. Na tom nic nemění okolnost, že úřad ke jmenování osk povolaný dotazem u stran neb vyžádáním si návrhů jejich opatřuje si pomůcky k tomu, aby sestavil komisi podle nějakého klíče, jehož stanovení — nejsouc zákonem předepsáno — zůstává vnitřní záležitostí úřadu. Předpis § 81 cit. zákona ve svém celku, jak co do rozpuštění okr. zast., tak co do jmenování gerenta a vyzvání k vypsání nové volby (§ 25), jest výkonem dozorčího práva, které přísluší státní správě nad okr. zast. Ani na výkon takového práva vůbec, ani na to, aby právo to bylo vykonáno určitým způsobem, nemají ani jednotliví voliči ani politické a volební strany právního nároku. Následkem toho nemohou st-lé důvodně tvrditi, že bylo nař. rozhodnutím zsp-é z 10. září 1924 do jejich subj. práva zasaženo.

Z toho, co právě bylo uvedeno, plyne, že st-lé neměli v řízení správním postavení strany a tudíž právo k stížnosti do výnosu zsp-é. Jestliže tedy min. vnitra svým rozhodnutím z 10. října 1924 odmítlo rozhodnouti věcně o stížnosti, podané zástupci jmenovaných stran do cit. výnosu zsp-é, nelze ani v tom spatřovati výrok, který by byl způsobilý, zasáhnouti nějak do subj. práv st-lů.

Ježto tedy nss u obou stížností shledal nedostatek předpokladů § 2 zák. o ss, musil je jako nepřípustné odmítnouti.